

Konsesjon

Svar på høringsuttalelser relatert til
konsesjonssøknaden

Viktig å merke seg i videre vurderinger

HRV 26,7 og LRV 24,7 er kalkulert ut fra verst tenkelige scenario:

1. **Tørr-år.**
2. **Maksimalt uttak fra kilden hvor vi må forsyne 100% av Kristiansunds behov og eget behov samtidig. Eget behov er mer enn doblet fra dagens nivå.**
3. **Vannføring nedstrøms må hensynta ørret og musling gjennom hele året.**
 - ▶ Sannsynligheten for at dette skjer samtidig og over ett helt år er tilnærmet lik null, men drikkevannsforskriftens §9 sier at alle vannverk skal ha driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid. (i dag er dette kravet oppfylt ved at vi har gjensidig avtale om reservevann med Folland Vannverk)
 - ▶ Ved normal vannforsyning fra vannverket OG ved samtidig forsyning av reservevann til Folland vannverk vil påvirkning på vannmagasin være minimal. Ref kurver side 24 – 47 i konsesjonssøknaden.

Hovedtrekk i høringsuttalelsene

1. Berørte kulturminner: Mølla, gammel demning og steinmurer på Ebbeløya
2. Lav/høy vannstand: forringelse av eiendommer, steinmurer, adkomst
3. Dyreliv: fisk, fugler, gytebekker, hekking, musling og ål
4. Utforming av demning og adkomstveier: estetikk og naturinngrep
5. Annet

1. Mølla, gammel demning og steinmurer på Ebbeløya

- ▶ Vi vil ikke under noen omstendighet forringe bestående dam eller mølle. Om mulig vil vi heller kunne bidra til å «rydde opp» i steinmasser som har rast ned i fossen og vannet. Steinene kan legges tilbake til den gamle demningen slik at denne fremstår sikrere og penere. Hva vi får lov til å gjøre i denne sammenhengen må avklares med kulturmyndighetene.
- ▶ Steinmurer på «Ebbeløya»: vi er enige om at disse murene må bevares og vil senke HRV på vintermånedene hvor det kan ligge is på vannet. Hvilken høyde HRV bør ligge disse månedene er ikke 100% sikkert enda, men ut fra målinger gjort på befaring sammenholdt med målt vannstand på vinteren i 23/24 så kan et utgangspunkt for diskusjon være 25,8 moh. Senkning av vannstand i vintermånedene vil i stor grad være sammenfallende med behovet for økt påslipp til elva for å sikre vannstand til gytende ørret.

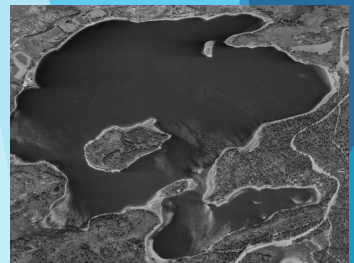
2. Lav/høy vannstand: forringelse av eiendommer, steinmurer, adkomst

LRV: Før demningen ble delvis tettet i 1973 var LRV til tider lavere enn 24,7 moh. Sommeren 1972 var vannstanden ca 24,2 moh. Dette fremkommer tydelig av flyfoto hvor sundet mellom Litlholmen og fastlandet er helt tørrlagt. Renna på den andre siden av Litlholmen, som etter sigende er menneskeskapt, er vannførende.

HRV måles pr 9.10.24 til 26,65 moh og bilder fra gammelfossen i tidligere tider viser at HRV med stor sannsynlighet har vært betydelig høyere enn 26,6 moh grunnet naturlige nedbørsvingninger.

Ved foreslått regulering vil vann-nivået ligge tilnærmet innenfor det som er naturlige svingninger pr i dag. Forskjellen blir at nivået blir mere stabilt og kontrollert.

Som tidligere uttalt så ser vi viktigheten av å redusere HRV på vinteren for å skåne murer, naust etc. HRV sommer og LRV ligger innenfor naturlige svingninger og vi ser ikke at dette vil medføre skader eller store ulemper for grunneier eller andre brukere av vannet.

3. Dyreliv: fisk, fugler, gytebekker, hekking, musling og ål.

- ▶ Hovedårsaken til at vi startet prosessen med å søke konsesjon er begrunnet i å sikre biologi og da spesielt elvemuslingen nedstrøms i elva da denne er rødlistet. NTNU har utarbeidet en rapport for denne konsesjonssøknaden og konklusjonene i denne er sammenfallende med tidligere studier og rapporter som er gjort i elva. Rapportene peker på at den naturlige åpningen i demningen ikke garanterer nødvendig vannmengde til musling og ørret.
- ▶ En demning med målt og styrt gjennomstrømning vil garantere nødvendige mengder vann til elva og således bidra til å sikre bestanden av musling og ørret.
- ▶ Ved foreslått regulering vil vann-nivået ligge innenfor det som er naturlige svingninger pr i dag. Forskjellen blir at nivået blir mere stabilt og kontrollert. Foreslått regulering gjennom året vil sikre nødvendig vannstand i gyteperioder for ørret både i elva og vannet ved at vannstanden gjør det mulig å komme opp i bekkene i september/oktober. Ved verste tenkelige scenario med tørr-år kombinert med leveranser av vann til Kristiansund vil LRV kunne komme ned til 24,7 moh i mars, men stige raskt og være normal i April måned og videre utover sommeren. Det er derfor ikke grunn til å tro at dette vil påvirke fuglelivet i vannet eller i elva.
- ▶ Ål: det er påvist ål i fossen senest i september 2024. Om ålen kommer seg opp til vannet vet vi ikke da det ikke er forsøkt å fange ål i Storvatnet. Da ål er påvist i fossen vil vi i videre planlegging anta at det går ål opp i vannet og finne løsninger for å sikre og/eller forbedre tilkomsten for ål i fremtiden.

4. Utforming av demning og adkomstveier: estetikk og naturinngrep

- ▶ I søknaden er det beskrevet en 30 meter lang betongdemning med damkrone 26,7 moh. Det er også beskrevet adkomstveier på begge sider av demningen. Både veier og demning er inngripende naturinngrep som vil virke skjemmende. I forbindelse med bygging av demningen er det også beskrevet ned-tapping av vannet.
- ▶ I ettertid av at søknaden ble sendt har vi sett nærmere på alternative løsninger og funnet at dette sannsynligvis kan løses på en skånsom måte ved at demningen reduseres til en tetting mellom eksisterende bergformasjoner som pr dato utgjør demningen. I denne tettingen av betong legges nødvendige rør, måleinstrumenter og ventiler for styring på en slik måte at de blir lite synlige. Vi har også sett på en løsning hvor vi tetter mellom bergene som beskrevet ovenfor, men at vannet til fossen ledes i rør fra storvatnet ved vannverket og frem til fossen. Måling og regulering av vannmengder gjøres da ved vannverket, røra legges i bakken til fossen og slippes ut der. Disse alternative løsningene vil redusere behov for adkomstvei, redusere behov for nedtapping av vannet i byggeperioden og bygging av 30 meter betongdemning skrinlegges..
- ▶ Vi må ta forbehold til disse løsningene da bergformasjonene som danner hoveddelen av dagens demning ikke er undersøkt av geologer. Tekniske løsninger som skisseres over er ikke 100% utredet enda og endelig løsningsforslag vil ikke foreligge før senere.

5. Annet

- ▶ NTNU har i sin rapport estimert vannføringen i elva basert på vannets hastighet over kjent dybde. Dette gir gode estimater og er for så vidt anerkjente metoder, men nøyaktigheten er noe usikker. Statsforvalteren i Møre og Romsdal peker på denne måleusikkerheten og foreslår nye målinger ved kjente vannmengder samtidig som fagfolk står nedover elva og observerer/gjør målinger. Vi anerkjenner at det er usikkerhet knyttet til målinger av vannføring og foreslår at det gjøres nye vurderinger etter at en eventuell demning er bygd. Før en demning med måleutstyr er montert vil måling av kjente vannmengder ikke kunne utføres nøyaktig.